

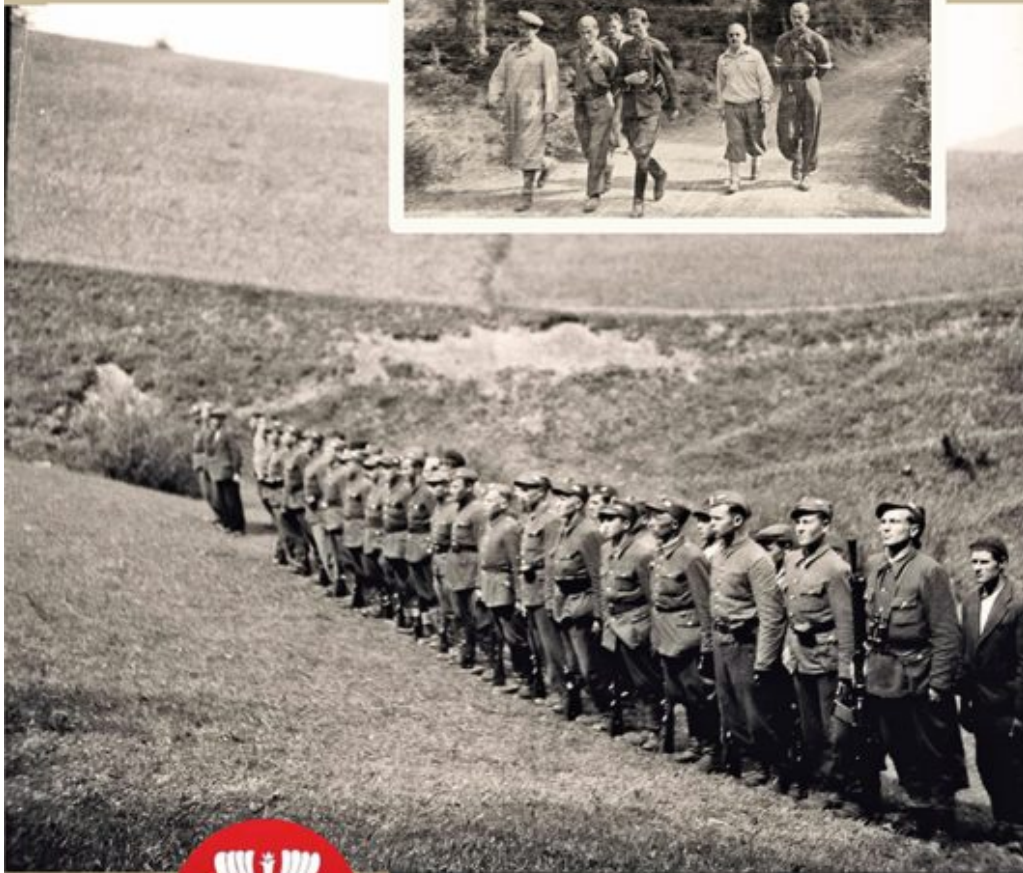
Już jest mapa turystyczna Szlaku Armii Krajowej na Ziemi Limanowskiej

Dzięki otrzymanej dotacji w wysokości 60 000 zł z budżetu Województwa Małopolskiego w ramach otwartego konkursu ofert pn. „Małopolska Gościnna” w Powiecie Limanowskim powstał nowy produkt związany z turystyką historyczną pn. „Szlak Armii Krajowej na Ziemi Limanowskiej”.

Ważnym elementem projektu jest zinwentaryzowanie obiektów historycznych na terenie powiatu limanowskiego, naniesienie ich na mapę i opisanie. Inwentaryzacja obiektów trwała od sierpnia do grudnia 2020 r., tak samo dokumentacja fotograficzna wszystkich obiektów. Tak powstała mapa turystyczna, którą LOT wydrukował w nakładzie 1000 egzemplarzy. Treści do mapy i inwentaryzacją zajął się Pan Przemysław Bukowiec ze swoim zespołem ekspertów. Prace graficzne oraz kartograficzne wykonał zespół Wydawnictwa Compass. Koncepcja mapy to praca Przemysława Bukowca i Pawła Tokarczyka z LOTu.

Każdego roku w czasie sezonu turystycznego, piesi, rowerzyści przemieszczając się po szlakach turystycznych, pieszych, rowerowych Ziemi Limanowskiej, napotykają obiekty związane z okresem II wojny światowej. Niektóre z pomników, kapliczek czy innych miejsc pamięci są oznakowane na powszechnie dostępnych mapach turystycznych. Do tej pory planując wycieczki po Ziemi Limanowskiej należało pamiętać, że teren powiatu limanowskiego jest położony w przeważającej większości na obszarze Beskidu Wyspowego oraz północnej części Gorców. Nie można zapominać, że północno-zachodnia część Ziemi Limanowskiej, rejon: Szczyrzyc – Jodłownik – Mstów – Słupia – Nowe Rybie jest zaliczany do Pogórza Wiśnickiego. W celu ujednoczenia zebranych informacji na temat miejsc pamięci związanych z

konspiracją, w ramach projektu wraz z wydawnictwem Compass opracowano mapę turystyczną w skali 1:50 000. Mapa pokrywa teren powiatu limanowskiego, zawiera wszystkie dotychczas oznakowane piesze, rowerowe, konne szlaki turystyczne PTTK, szlaki gminne, ścieżki przyrodnicze, historyczne i inne. Na mapie oznakowano 64. miejsca pamięci związane z działalnością AK na Ziemi Limanowskiej. Wśród nich znalazły się kwatery wojenne z okresu II wojny światowej na cmentarzach parafialnych m.in. w Dobrej, Limanowej, Mszanie Dolnej, Tymbarku czy na cmentarzu ofiar II wojny światowej w Skrzydlnej. Nieodłącznym elementem beskidzkiego krajobrazu są pomniki, kapliczki, obeliski związane z martyrologią narodu polskiego. Wśród nich znalazły się te, które były dotąd powszechnie znane i oznakowane na turystycznych mapach jak np. pomnik ofiar niemieckiej pacyfikacji w 1944 r. w Gruszowcu, pomnik partyzancki w Szczawie, pomnik poległych partyzantów w 1944 r. w Zalesiu, pomnik ofiar II wojny światowej w Szczyrzycu. Wśród innych oznakowanych miejsc znalazły się mniej znane obiekty związane z konspiracją. Pamięć o nich kultywują mieszkańcy danej miejscowości, szkoły i samorządy. Do takich miejsc należą m.in. Krzyż partyzancki w os. Za Kopcem w Stróży, Krzyż partyzancki na górze Ciecień, obelisk kpt. Józefa Bednarka w Pasierbcu, pomnik ofiar II wojny światowej w Młyńczyskach, pomnik poległych żołnierzy OP AK „Błyskawica” w Zamieściu.



Szlak Armii Krajowej na Ziemi Limanowskiej

MAPA TURYSTYCZNA

Powiat Limanowski

skala 1 : 50 000

Część obiektów spośród naniesionych na mapę to miejsca zinwentaryzowane na podstawie badań historyków w ostatnich 10-15 lat. Wśród nich znajdują się zrzutowiska AK w Mszanie Górnej, na górze Ćwilin, na polanach wzgórza Dzielec w Słopnicach czy na os. Polanki w Szczawie oraz obozowisko oddziału partyzanckiego AK „Wilk” na Mogielicy, obiekty związane z tajnym nauczaniem w Ujanowicach i Żmiącej. Na mapie naniesiono utworzone w ostatnich latach ścieżki turystyczne, historyczno-edukacyjne m.in. ścieżki: 1. PSP AK im. kpt. Juliana Krzewickiego „Filipa” oraz OP AK „Wilk” w rejonie góry Mogielicy na terenie gminy Słopnice, ścieżkę turystyczno-edukacyjną na terenie gminy Tymbark. Mapa została wzbogacona o miejsca związane z kultem religijnym. Kilka obiektów sakralnych Ziemi Limanowskiej posiada swoje miejsca pamięci w postaci tablic poświęconych ofiarom II wojny światowej. Do takich należą: kościół pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Glisnem, Bazylika Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej, kościół pw. Józefa Oblubieńca NMP w Lubomierzu, kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Szczawie czy Opactwo OO. Cystersów w Szczyrzycu. Kolejnymi obiektami oznakowanymi na mapie są miejsca baz partyzanckich w obiektach turystycznych, należą do nich: schronisko PTTK na Luboniu Wielkim oraz baza szkoleniowo-wypoczynkowa „Lubogoszcz” na Lubogoszczy (obecnie należąca do Krakowskiego Szkolnego Ośrodka Sportowego). Nie zabrakło upamiętnienia działalności konspiracyjnej w obiektach przemysłowych jak np. budynki dawnej Podhalańskiej Spółdzielni Owocarskiej w Tymbarku, budynki dawnej rafinerii w Sowlinach. Wyjątkowymi miejscami, oznakowanymi na mapie są czynne Izby historyczne, które w okresie sezonu turystycznego i często poza nim udostępniają swoje obiekty do zwiedzania i poznawania historii lokalnej. Należą do nich: Izba Pamięci 1. PSP AK w Słopnicach, Muzeum 1. PSP AK w Szczawie, Izba Pamięci Narodowej w Gminnej Bibliotece Publicznej w Tymbarku. Prace nad wydaniem mapy przyczyniły się do weryfikacji dotychczas błędnie oznakowanych miejsc na mapach turystycznych lub zawierających błędne daty obelisków. I tak, oznaczono miejsce właściwej lokalizacji nowego miejsca pamięci ofiar niemieckiej

egzekucji z 12 września 1939 r. w kamieniołomie na „Cieniawie” w Mordarce. Oznaczono pomnik ofiar niemieckiej egzekucji z 6 września 1939 r. w Tymbarku. Zweryfikowano błędnie zapisaną datę na obelisku ofiar niemieckiej egzekucji w Starej Wsi z 1943 r. W rzeczywistości egzekucja miała miejsce w lutym 1944 r. Liczba obiektów naniesionych na mapie nie wyczerpuje tematyki zagadnień związanych z niemiecką okupacją. Stanowi przyczynek do dalszego rozwoju badań, poszukiwań i weryfikacji.



Szlak Armii
Krajowej
na Ziemi
Limanowskiej

MAPA TURYSTYCZNA
Powiat Limanowski
skala 1 : 50 000

0 000

1 : 50 000

armii
ej
i
wskiej

YCZNA
vski

Obiekty na Szlaku Armii Krajowej na Ziemi Limanowskiej

- | | | |
|--|--|---|
| <p>1 Chyszówki – Pomnik Spotkania Pokoleń</p> <p>2 Ciecień (830 m n.p.m.) – Krzyż Partyzancki. Altana partyzancka</p> <p>3 Ćwilin (1072 m n.p.m.) – Zrzutowisko Armii Krajowej „Sokół”</p> <p>4 Dobra – Cmentarz parafialny</p> <p>5 Glisne – Kościół Najświętszego Serca Jezusowego</p> <p>6 Gruszowiec – Pomnik pomordowanych przez hitlerowców 1 listopada 1944 r.</p> <p>7 Jodłownik-Dobroniów – Łądowisko AK „Mucha”</p> <p>8 Jurków – Cmentarz parafialny. Mogiła zbiorowa 8 partyzantów z 1944 r.</p> <p>9 Kamienica – Cmentarz parafialny. Mogiły zbiorowe ofiar terroru niemieckiego</p> <p>10 Kasina Wielka – Stacja PKP</p> <p>11 Kasina Wielka – Miejsce straceń z 14 listopada 1943 r.</p> <p>12 Kasina Wielka – Miejsce straceń 23 grudnia 1943 r.</p> <p>13 Kłodne – Pomnik 28 ofiar niemieckiej egzekucji z 1944 r.</p> <p>14 Kostrza – Obelisk upamiętniający wydarzenia z 1944 r.</p> <p>15 Laskowa – Dwór Michałowski</p> <p>16 Laskowa – Cmentarz wojenny nr 358</p> <p>17 Limanowa – Cmentarz parafialny. Kwatera wojenna</p> <p>18 Limanowa – Bazylika Matki Boskiej Bolesnej</p> <p>19 Limanowa – Lipowe. Obelisk ofiar niemieckiego terroru z 1945 r.</p> <p>20 Lubogoszcz (968 m n.p.m.) – Baza Szkoleniowo-Wypoczynkowa „Lubogoszcz”, Ośrodek „YMCA”. W czasie II wojny światowej, miejsce kwaterowania Oddziału Partyzanckiego AK „Mszyca”</p> <p>21 Lubomierz – Miejsce niemieckiej pacyfikacji 3-4 lipca 1943 r.</p> <p>22 Luboń Wielki (1023 m n.p.m.) – Schronisko PTTK. Tablica OP AK „Mszyca”</p> | <p>23 Młyńczyska – Pomnik ofiar wojny 1939-1945</p> <p>24 Mogielica – Obóz partyzancki Oddziału AK „Wilg”</p> <p>25 Mszana Dolna – Pomnik, ofiar terroru hitlerowskiego i stalinowskiego z lat 1939-1945</p> <p>26 Mszana Dolna – Cmentarz parafialny. Kwatera wojenna</p> <p>27 Mszana Górna – Zrzutowisko AK „Sroka 1”</p> <p>28 Niedźwiedz – Cmentarz parafialny. Mogiła-obelisk mjr. Juliana Zapały „Lamparta”. Dowódca IV nowotarskiego batalionu 1. PSP AK</p> <p>29 Olszówka – Mogiła ofiar terroru hitlerowskiego we wrześniu 1939 r., oraz mogiła w której spoczywa ppor. Zbigniew Kondal „Dick” z OP AK „Mszyca”</p> <p>30 Pasierbiec – Obelisk kpt. Józefa Bednarka</p> <p>31 Piekietko – Obelisk kpt. Tadeusza Paolone</p> <p>32 Porąbka – Pomnik ofiar faszyzmu, niemieckiej pacyfikacji w 1944 r.</p> <p>33 Przyszowa – Cmentarz parafialny. Pomnik – mogiła Genowefy Kroczek „Lotte”</p> <p>34 Rupniów – Budynek Szkoły Powszechnej na osiedlu Bednarki</p> <p>35 Skrzydlna – Cmentarz ofiar II wojny światowej</p> <p>36 Skrzydlna – Stacja PKP. Osiedle Podlesie pod Śnieżnicą. Miejsce niemieckiej pacyfikacji 20-21 sierpnia 1944 r.</p> <p>37 Stópnice – Pomnik Partyzantom 1939-1945</p> <p>38 Stópnice – Izba Pamięci 1. Pułku Strzelców Podhalańskich Armii Krajowej</p> <p>39 Stópnice – Obelisk lotników alianckich. Zrzutowisko AK „Sójka”</p> <p>40 Stópnice – Polana pod Groniem. Miejsce mszy św. w 1944 r.</p> <p>41 Stópnice – Pomnik 32 ofiar hitleryzmu, niemieckiej egzekucji z 1944 r.</p> <p>42 Sowliny – Budynki dawnej rafinerii. Tablica członków organizacji konspiracyjnych TOW i ZWZ</p> | <p>43 Stara Wieś – Obelisk ofiar niemieckiej egzekucji w 1944 r.</p> <p>44 Stróża – Krzyż Partyzancki 1943 r. Osiedle Za Kopcem</p> <p>45 Szczawa – Kościół Partyzancki. Muzeum 1. Pułku Strzelców Podhalańskich AK</p> <p>46 Szczawa – Zrzutowisko Armii Krajowej „Wilga” na os. Polanki</p> <p>47 Szczawa – Pomnik partyzancki</p> <p>48 Szczawa – Osiedle Bukówka. Bitwa szczawska styczeń 1945 r.</p> <p>49 Szczyrzyc – Szczyrzyc. Opactwo OO. Cystersów</p> <p>50 Szczyrzyc – Pomnik ofiar II wojny światowej</p> <p>51 Tymbark – Cmentarz parafialny. Kwatera wojenna</p> <p>52 Tymbark – Budynek nowego dworu. Zofia Turska</p> <p>53 Tymbark – Podhalańska Spółdzielnia Owocarska („Owocarnia”)</p> <p>54 Tymbark – Gminna Biblioteka Publiczna. Tablica kpt. Tadeusza Paolone „Lisowskiego”. Izba Pamięci Narodowej</p> <p>55 Tymbark – Obelisk – rynek</p> <p>56 Ujanowice – Obelisk upamiętniający tajne nauczanie 1939-1945</p> <p>57 Wilczyce – Szpital Zielonego Krzyża</p> <p>58 Wysokie – Obelisk, upamiętniający walki Batalionów Chłopskich na Ziemi Sądeckiej i Limanowskiej z niemieckim okupantem</p> <p>59 Zalesie – Pomnik poległych partyzantów 1944 r.</p> <p>60 Zalesie-Wyrębiska – Obelisk – leśniczówka Andrzeja Florka</p> <p>61 Zalesie-Wyrębiska – Krzyż Partyzancki</p> <p>62 Zamięście – Pomnik poległych żołnierzy OP AK „Błyskawica” w 1944 r.</p> <p>63 Żmiąca – Kapliczka partyzancka na Cuprówce</p> <p>64 Żmiąca – Tablica upamiętniająca tajne nauczanie w czasie niemieckiej okupacji w latach 1939-1945</p> |
|--|--|---|

Źródło: lotlimanowski.pl